

PM 2004 RVIII (Dnr 303-1614/2003)

Miljömiljarden - första ansökningsomgången

Beslut om tilldelande av medel

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Liljeholmens stadsdelsnämnd beviljas 8,1 mnkr för projekt nummer 89, bullerskydd.
2. Renhållningsnämnden beviljas 0,6 mnkr för projekt nummer 58 för externt stöd i syfte att reda ut de av stadsledningskontoret påpekade oklarheterna. Nämnden uppmanas återkomma med en mer preciserad ansökan vid nästa ansökningsomgång.
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 1,2 mnkr för en förundersökning för projekt nummer 46, undersökning av stadens markområden för bostadsbyggande.
4. Renhållningsnämnden beviljas 14,1 mnkr för projekt nummer 57, lokaler för kvartersnära insamling, och att projektet får en något annorlunda inriktning.
5. Stockholm Vatten AB beviljas 13,0 mnkr för projekt nummer 66, Magelungen och Kräppladiket. Det är önskvärt att Stockholm Vatten AB lämnar in en ny ansökan till nästa ansökningstillfälle som beaktar hela tillrinningsområdet.
6. Gatu- och fastighetsnämnden efter vissa kompletteringar beviljas 20,0 mnkr för projekt nummer 7, sanering av kv. Kojan.
7. Gatu- och fastighetsnämnden för projekt nummer 10, sanering av kv. Lugnet, beviljas nödvändiga medel för de delar av projektet som inte redan genomförts vid beslutstillfället eller högst 33,5 mnkr.
8. Farsta m.fl. stadsdelsnämnder beviljas totalt 6,5 mnkr för samprojekt nummer 28, 33, 34, 78, 79 och 90, återvinning av halkbekämpningssand.
9. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beviljas 2,7 mnkr för projekt nummer 31, återvinning av halkbekämpningssand.
10. Rinkeby stadsdelsnämnd beviljas 0,2 mnkr för projekt nummer 49, minimering av organiskt avfall från skolkök.
11. Renhållningsnämnden beviljas 0,7 mnkr för projekt nummer 54, insamling av farligt avfall från hushåll via röda boxar.
12. Renhållningsnämnden beviljas 3,4 mnkr för projekt nummer 59, förbehandlat matavfall till biologisk behandling.
13. Renhållningsnämnden beviljas 1,9 mnkr för projekt nummer 60, pumpbart avfall till biologisk behandling.
14. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 22,5 mnkr för projekt nummer 6, energisparande armaturutbyte.
15. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 1,8 mnkr för projekt nummer 18, utbyte av oljepannor m.m. till panna för halm i Fituna och Husa.
16. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 2,1 mnkr för projekt nummer 22, installation av bergvärmepump istället för olje- och elvärme.
17. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 8,9 mnkr för projekt nummer 25, minskade emissioner med adaptiva trafiksignaler.

18. Stockholm Vatten AB för projekt nummer 69, distribution av biogas som fordonsbränsle vid Bromma avloppsverk, beviljas 6,0 mnkr ifall den parallella s.k. KLIMP-ansökan i november 2004 tillstyrkes och 8,6 mnkr ifall den avslås.
19. Stadsbyggnadsnämnden beviljas 0,2 mnkr för den del som rör utredning av sammankoppling av fjärrvärmenät för projekt nummer 70.
20. Älvsjö stadsdelsnämnd beviljas 11,4 mnkr för projekt nummer 80, resurseffektiva och miljöanpassade lokaler.
21. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 22,4 mnkr för projekt nummer 12, mobilitetscentrum.
22. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 0,9 mnkr för projekt nummer 24, vägvisning till miljötankstationer.
23. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 2,0 mnkr för projekt nummer 36, information om farligt avfall.
24. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 12,6 mnkr för projekt nummer 39, klimatkampanj.
25. Miljö- och hälsoskyddsnämnden och renhållningsnämnden beviljas totalt 5,0 mnkr för samprojekt nummer 40 och 50, miljölaboratorium.
26. Renhållningsnämnden beviljas 2,6 mnkr för projekt nummer 55, fastighetsnära insamling - rådgivning till fastighetsägare.
27. Älvsjö m.fl. stadsdelsnämnder beviljas 7,2 mnkr totalt för samprojekt nummer 81, fastighetsnära källsortering.
28. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 10,0 mnkr för projekt nummer 9, sanering av förorenad mark - Luxparken.
29. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 4,5 mnkr för projekt nummer 14, sanering av mark i kv. Årsjön.
30. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 10,4 mnkr för projekt nummer 16, sanering av mark i kv. Akterspegeln.
31. Renhållningsnämnden beviljas 15,0 mnkr för projekt nummer 51, sluttäckning av östra tippområdet på Lövsta.
32. Renhållningsnämnden beviljas 15,0 mnkr för projekt nummer 52, rivning av byggnader och sanering av mark inom Lövsta.
33. Saluhallsstyrelsen beviljas 0,2 mnkr för projekt nummer 62, miljöteknisk markundersökning och Slakthusområdet.
34. AB Svenska Bostäder beviljas 0,3 mnkr för projekt nummer 82b, miljöteknisk undersökning av Fagersjö.
35. AB Svenska Bostäder beviljas 3,6 mnkr för projekt nummer 82c, rivning och marksanering av panncentral i kv. Italienaren 2.
36. AB Svenska Bostäder beviljas 1,0 mnkr för projekt nummer 82d, rivning och marksanering av panncentral i kv. Engelsmannen 4.
37. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 15,0 mnkr för projekt nummer 13, dag- och spolvattenrening för Centralbron och Södertunneln.
38. Stockholm Vatten AB beviljas 0,8 mnkr för projekt nummer 64, minskad internbelastning av fosfor i Bornsjön.
39. Stockholm Vatten AB beviljas 27,0 mnkr för projekt nummer 65, rening av dagvatten till Årstaviken.
40. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 3,2 mnkr för projekt nummer 37, hälsomässigt hållbara hus - 3H.

41. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 9,5 mnkr för projekt nummer 43, nya gifter - nya verktyg.
42. Renhållningsnämnden beviljas 0,5 mnkr för projekt nummer 53, identifiering, markering och omhändertagande av farligt avfall inom Lövsta.
43. Skolfastigheter i Stockholm AB beviljas 0,4 mnkr för projekt nummer 61, kartläggning av bjälklagsfyllningar.
44. Kyrkogårdsnämnden beviljas 1,2 mnkr för projekt nummer 35, krematorieteknisk utveckling.
45. Brand- och räddningsnämnden beviljas 3,0 mnkr för projekt nummer 71, uppsamling av brännbara vätskor och släckvatten.
46. Brand- och räddningsnämnden beviljas 0,8 mnkr för projekt nummer 72, extern brandskyddsutbildning - fast övningsanordning.
47. Brand- och räddningsnämnden beviljas 0,6 mnkr för projekt nummer 73, extern brandskyddsutbildning - mobil övningsanordning.
48. Gatu- och fastighetsnämnden får i uppdrag att skriva ansökan om och ansvara för utredningen kring pilotprojektet Sjöbussen med start juni 2005. Behandlingen av en inkommande stödansökan avseende projektet ska ske oberoende av ordinarie ansökningstider.
49. Stadsledningskontoret beviljas 6,0 mnkr ur miljömiljarden för handläggningen under genomförandeperioden 2004-2007.
50. De projekt som beviljas med s.k. Klimpmedel och som samtidigt beviljas medel ur miljömiljarden får inte avse samma delar av projektet.
51. Ansökningstiden till andra ansökningsomgången av miljömiljarden flyttas fram från den 3 januari 2005 till den 3 februari 2005 i syfte att medge nämnderna och styrelserna möjlighet att komplettera och färdigställa sina ansökningar.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 2 juni 2003 att i bokslutet för 2002 avsätta 1,0 mdkr för miljöinriktade insatser, som t.ex. sanering av miljöföroreningar och för att undvika miljö- och hälsoskyddsproblem i framtiden. Kommunstyrelsen skulle samordna de miljöinriktade insatserna och fick därför i uppdrag att ta fram handlingsplaner i samråd med berörda nämnder, där de olika satsningarna skulle preciseras i tid och resurser. Därefter kan medel beviljas för de projektinriktade insatserna, vilka ska särredovisas från stadens övriga verksamhet. De ska årligen följas upp och utvärderas i samband med uppföljningsrapporter och stadens årsredovisning.

Detta ärende konkretiserar kommunfullmäktiges uppdrag och till grund för ärendet ligger kommunstyrelsens inriktningsbeslut hösten 2003. I detta anges att miljömiljarden fördelas till tre projektområden med inriktningen:

- ? 40 procent till sanering av förorenad mark
- ? 25 procent till sjöar och vattendrag
- ? 35 procent till andra angelägna miljöprojekt

Största vikt ska läggas vid åtgärder för att hantera stadens miljöskuld. Miljöskuld definieras som återställandekostnaden för konstaterade skador samt storleken på det belopp som behövs för att betala återkommande insatser för att upprätthålla ett

tillstånd. Projekten ska även kunna kopplas till åtgärder som ryms inom ramen för Stockholms stads miljöprogram och de nationella miljömålen. Exempel som ges på långsiktiga miljöskulder är påverkan på klimatet, minskad biologisk mångfald, förorening, övergödning, fellokaliserat miljöfarligt avfall, återställande av deponier, förorenade markområden samt påverkan på vattenresurser.

Ansökningar till miljömiljarden har delats upp i två ansökningsomgångar. Under den aktuella första ansökningsomgången har 103 projektansökningar kommit in, varav sex stycken ansöktes dubbelt. Det sammanlagda sökta beloppet uppgår till drygt 960 mnkr.

Mina synpunkter

Att det finns sex nivåer av kvalitetsgranskningar av projekten är mycket bra och borgar för att projekten håller den kvalitet som kommunstyrelsen önskar.

Det är önskvärt att kommunen samarbetar med andra aktörer för att gemensamt finansiera projekt, där stadens andel av finansieringen hämtas från miljömiljarden. Det kan ge värdefulla tillskott till miljöarbetet i staden.

Slutdatum för avslutande av de sista projekten, även för nästa ansökningsomgång, föreslår jag sätts till 31 december 2009, i syfte att åtgärda miljöskulderna i rimlig tid.

Det är mycket glädjande att så många projektförslag inom området ”övriga angelägna miljöprojekt” har kommit in och visar på stora behov inom många områden. Jag hoppas att fler projektförslag, nya och gamla, kommer in till nästa ansökningsomgång.

När det gäller miljö- och hälsoskyddsnämndens fördelning av 10,0 mnkr till skolor och organisationer anser jag att utbetalningarna till dessa projekt, i motsats till den övriga miljömiljarden, ska betalas ut med upp till 70% i förväg och resterande belopp vid slutredovisningarna.

Renhållningsnämndens och Stockholm Vatten AB styrelses ansökningar rörande beredning och mottagning av organiskt avfall, projekt nummer 58 och 68, är mycket angelägna projekt med tanke på att staden om sex år ska ta om hand 35% av allt organiskt avfall. De båda projekten är nära sammankopplade. Vid denna ansökningsomgång föreslår jag att staden beviljar medel till stöd för att räta ut de frågetecken som påpekats, bl.a. lokalisering och miljöeffekter. Renhållningsnämnden bör återkomma med en mer preciserad ansökan vid nästa ansökningsomgång.

Renhållningsnämndens projekt nummer 57, lokaler för kvartersnära insamling, beviljas 14,1 mnkr och att projektet får en något annorlunda inriktning. Projektet ska inte direkt bekosta enskilda fastighetsägare för ombyggnad, däremot kan staden bekosta kärl och ge exempelvis hyresrabatter. Organiskt avfall bör tillkomma som fraktion i projektet.

Stockholm Vatten AB:s projekt nummer 66, Magelungen och Kräppladiket, är mycket angeläget. Jag föreslår att projektet även beviljas medel för den del som rör Magelungen som en inledande akut åtgärd. Det är önskvärt att Stockholm Vatten AB lämnar in en ny ansökan till nästa omgång med en vidgad inriktning. I denna ska situationen i hela tillrinningsområdet beaktas, vilket kan förbättra sjöns kondition på långsikt. Gatu- och fastighetsnämndens projekt nummer 17, utbyte av befintliga oljepannor, bör vid nästa ansökningsomgångs beslutstillfälle kunna beviljas medel för miljömerkostnaden, under förutsättning att en del oklarheter reds ut, exempelvis miljöeffekter och vilka uppvärmningssystem som avses.

Jag vill betona att gatu- och fastighetsnämndens projekt nummer 12, mobilitetscentrum, inte bara ska handla om att genomföra relevanta åtgärder på

området, utan även om att skapa ett samverkansforum inom staden. Därför ser jag gärna att stadens nämnder får en aktiv roll i styrningen av projektet.

Gatu- och fastighetsnämnden har för projekt nummer 16, sanering av kv. Akterspegeln, sökt 9,5 mnkr från Naturvårdsverkets saneringsfond. Om dessa pengar betalas ut ska inte detta projekt belasta miljömiljarden. Jag anser att miljömiljarden kan bekosta kvarvarande andel ifall Naturvårdsverket väljer att bara delfinansiera projektet.

Gatu- och fastighetsnämndens projekt nummer 7, sanering av kv. Kojan, kan idag beviljas medel under förutsättning att de kompletteringar som stadsledningskontoret påpekat sker innan projektets början. Jag föreslår att projektet beviljas 20,0 mnkr enligt ansökan med nämnda förbehåll.

Jag föreslår att gatu- och fastighetsnämndens projekt nummer 10, sanering av kv. Lugnet, beviljas nödvändiga medel för de delar av projektet som inte redan genomförts vid beslutstillfället.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens projekt nummer 46, undersökning av stadens markområden för bostadsbyggande, har en angelägen inriktning. Jag anser det viktigt att projektet ska ha inriktningen att förbereda för undersökningar av områden som är möjliga att bebygga i framtiden. Staden måste stå förberedd i detta avseende. Det är viktigt att kunskapen integreras i nämnden och inte enbart läggs på externa aktörer. I detta skede föreslår jag att miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas pengar till förundersökningen och publiceringen av kunskapen på Internet, 1,2 mnkr, och att nämnden återkommer med en ny ansökan för resterande del. Projekt nummer 46 ska belastas potten för markprojekt.

Jag föreslår att stadsledningskontoret beviljas 6,0 mnkr ur miljömiljarden för handläggningen under genomförandeperioden 2004-2007. Pengarna ska bekosta främst egen personal och i viss mån extern hjälp.

Jag anser att Liljeholmens stadsdelsnämnds projekt nummer 89, bullerskydd, är av stor vikt för invånarna i stadsdelen. Eftersom det är kommunens mark som avses och att knappast några åtgärder vidtagits de senaste decennierna, liksom att varken staden själv eller Vägverket de närmaste decennierna har planer på att uppföra bullerskydd, föreslår jag att projektet tilldelas medel enligt ansökan. Det bör påpekas att detta är en engångsinsats i just detta område.

En restaurering av Magelungen, Stockholm Vattens ansökan nummer 66, är ett mycket angeläget projekt. För att åtgärden ska bli av mer långsiktig karaktär borde dock ett bredare grepp tas, där faktorer i sjöns tillrinningsområde som påverkar vattenkvaliteten negativt samtidigt åtgärdas. Det borde vara möjligt att en omarbetad ansökan med en sådan inriktning, men som också innehåller förslag till åtgärder som kan vara verkningsfulla under en övergångstid, kan godkännas i nästa omgång av miljömiljardens uppgörelse i samband med bokslutet för 2003 beslutades att ytterligare 100 mnkr skulle avsättas till miljömiljarden. Jag föreslår att pilotprojektet Sjöbussen tilldelas nödvändiga medel och att resterande belopp, efter avdrag för kostnaderna för Sjöbussen, ungefär fördelas enligt kommunstyrelsens tidigare beslut: 25% till vattenprojekten, 35% till andra angelägna miljöprojekt och 40% till markprojekt.

Pilotprojektet Sjöbussen bör av flera skäl inte behöva ta hänsyn till ansökningstiderna för miljömiljarden. Idag pågår en förhandling med Storstockholms Lokaltrafik om en avsiktsförklaring gällande driften. Jag anser att det är en förutsättning att de här förhållandena är lösta innan projektet kan beviljas medel. Gatu- och fastighetsnämnden bör få i uppdrag att ansvara för utredningen av projektet.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Liljeholmens stadsdelsnämnd beviljas 8,1 mnkr för projekt nummer 89, bullerskydd.
2. Renhållningsnämnden beviljas 0,6 mnkr för projekt nummer 58 för externt stöd i syfte att reda ut de av stadsledningskontoret påpekade oklarheterna. Nämnden uppmanas återkomma med en mer preciserad ansökan vid nästa ansökningsomgång.
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 1,2 mnkr för en förundersökning för projekt nummer 46, undersökning av stadens markområden för bostadsbyggande.
4. Renhållningsnämnden beviljas 14,1 mnkr för projekt nummer 57, lokaler för kvartersnära insamling, och att projektet får en något annorlunda inriktning.
5. Stockholm Vatten AB beviljas 13,0 mnkr för projekt nummer 66, Magelungen och Kräppladiket. Det är önskvärt att Stockholm Vatten AB lämnar in en ny ansökan till nästa ansökningstillfälle som beaktar hela tillrinningsområdet.
6. Gatu- och fastighetsnämnden efter vissa kompletteringar beviljas 20,0 mnkr för projekt nummer 7, sanering av kv. Kojan.
7. Gatu- och fastighetsnämnden för projekt nummer 10, sanering av kv. Lugnet, beviljas nödvändiga medel för de delar av projektet som inte redan genomförts vid beslutstillfället eller högst 33,5 mnkr.
8. Farsta m.fl. stadsdelsnämnder beviljas totalt 6,5 mnkr för samprojekt nummer 28, 33, 34, 78, 79 och 90, återvinning av halkbekämpningssand.
9. Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beviljas 2,7 mnkr för projekt nummer 31, återvinning av halkbekämpningssand.
10. Rinkeby stadsdelsnämnd beviljas 0,2 mnkr för projekt nummer 49, minimering av organiskt avfall från skolkök.
11. Renhållningsnämnden beviljas 0,7 mnkr för projekt nummer 54, insamling av farligt avfall från hushåll via röda boxar.
12. Renhållningsnämnden beviljas 3,4 mnkr för projekt nummer 59, förbehandlat matavfall till biologisk behandling.
13. Renhållningsnämnden beviljas 1,9 mnkr för projekt nummer 60, pumpbart avfall till biologisk behandling.
14. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 22,5 mnkr för projekt nummer 6, energisparande armaturutbyte.
15. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 1,8 mnkr för projekt nummer 18, utbyte av oljepannor m.m. till panna för halm i Fituna och Husa.
16. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 2,1 mnkr för projekt nummer 22, installation av bergvärmepump istället för olje- och elvärme.
17. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 8,9 mnkr för projekt nummer 25, minskade emissioner med adaptiva trafiksinaler.
18. Stockholm Vatten AB för projekt nummer 69, distribution av biogas som fordonsbränsle vid Bromma avloppsverk, beviljas 6,0 mnkr ifall den parallella s.k. KLIMP-ansökan i november 2004 tillstyrkes och 8,6 mnkr ifall den avslås.
19. Stadsbyggnadsnämnden beviljas 0,2 mnkr för den del som rör utredning av sammankoppling av fjärrvärmenät för projekt nummer 70.
20. Älvsjö stadsdelsnämnd beviljas 11,4 mnkr för projekt nummer 80, resurseffektiva och miljöanpassade lokaler.
21. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 22,4 mnkr för projekt nummer 12, mobilitetscentrum.

22. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 0,9 mnkr för projekt nummer 24, vägvisning till miljötankstationer.
23. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 2,0 mnkr för projekt nummer 36, information om farligt avfall.
24. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 12,6 mnkr för projekt nummer 39, klimatkampanj.
25. Miljö- och hälsoskyddsnämnden och renhållningsnämnden beviljas totalt 5,0 mnkr för samprojekt nummer 40 och 50, miljölaboratorium.
26. Renhållningsnämnden beviljas 2,6 mnkr för projekt nummer 55, fastighetsnära insamling - rådgivning till fastighetsägare.
27. Älvsjö m.fl. stadsdelsnämnder beviljas 7,2 mnkr totalt för samprojekt nummer 81, fastighetsnära källsortering.
28. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 10,0 mnkr för projekt nummer 9, sanering av förorenad mark - Luxparken.
29. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 4,5 mnkr för projekt nummer 14, sanering av mark i kv. Årsjön.
30. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 10,4 mnkr för projekt nummer 16, sanering av mark i kv. Akterspegeln.
31. Renhållningsnämnden beviljas 15,0 mnkr för projekt nummer 51, sluttäckning av östra tippområdet på Lövsta.
32. Renhållningsnämnden beviljas 15,0 mnkr för projekt nummer 52, rivning av byggnader och sanering av mark inom Lövsta.
33. Saluhallsstyrelsen beviljas 0,2 mnkr för projekt nummer 62, miljöteknisk markundersökning och Slakthusområdet.
34. AB Svenska Bostäder beviljas 0,3 mnkr för projekt nummer 82b, miljöteknisk undersökning av Fagersjö.
35. AB Svenska Bostäder beviljas 3,6 mnkr för projekt nummer 82c, rivning och marksanering av panncentral i kv. Italienaren 2.
36. AB Svenska Bostäder beviljas 1,0 mnkr för projekt nummer 82d, rivning och marksanering av panncentral i kv. Engelsmannen 4.
37. Gatu- och fastighetsnämnden beviljas 15,0 mnkr för projekt nummer 13, dag- och spolvattenrening för Centralbron och Södertunneln.
38. Stockholm Vatten AB beviljas 0,8 mnkr för projekt nummer 64, minskad internbelastning av fosfor i Bornsjön.
39. Stockholm Vatten AB beviljas 27,0 mnkr för projekt nummer 65, rening av dagvatten till Årstaviken.
40. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 3,2 mnkr för projekt nummer 37, hälsomässigt hållbara hus - 3H.
41. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beviljas 9,5 mnkr för projekt nummer 43, nya gifter - nya verktyg.
42. Renhållningsnämnden beviljas 0,5 mnkr för projekt nummer 53, identifiering, markering och omhändertagande av farligt avfall inom Lövsta.
43. Skolfastigheter i Stockholm AB beviljas 0,4 mnkr för projekt nummer 61, kartläggning av bjälklagsfyllningar.
44. Kyrkogårdsnämnden beviljas 1,2 mnkr för projekt nummer 35, krematorieteknisk utveckling.
45. Brand- och räddningsnämnden beviljas 3,0 mnkr för projekt nummer 71, uppsamling av brännbara vätskor och släckvatten.

46. Brand- och räddningsnämnden beviljas 0,8 mnkr för projekt nummer 72, extern brandskyddsutbildning - fast övningsanordning.
47. Brand- och räddningsnämnden beviljas 0,6 mnkr för projekt nummer 73, extern brandskyddsutbildning - mobil övningsanordning.
48. Gatu- och fastighetsnämnden får i uppdrag att skriva ansökan om och ansvara för utredningen kring pilotprojektet Sjöbussen med start juni 2005. Behandlingen av en inkommande stödansökan avseende projektet ska ske oberoende av ordinarie ansökningstider.
49. Stadsledningskontoret beviljas 6,0 mnkr ur miljömiljarden för handläggningen under genomförandeperioden 2004-2007.
50. De projekt som beviljas med s.k. Klimpmedel och som samtidigt beviljas medel ur miljömiljarden får inte avse samma delar av projektet.
51. Ansökningstiden till andra ansökningsomgången av miljömiljarden flyttas fram från den 3 januari 2005 till den 3 februari 2005 i syfte att medge nämnderna och styrelserna möjlighet att komplettera och färdigställa sina ansökningar.

Stockholm den 16 september 2004

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. i delar tillstyrka stadsledningskontorets förslag till beslut.
2. avslå beslutspunkterna 1, 2, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 33, 34, 40, 41, 42, 43, 46, 47.
3. avslå projekt Sjöbussen,
4. avslå 6 mnkr till SLK för handläggningen av projekt
5. därutöver anförä:

Vi befarade redan från början att Miljömiljarden skulle användas till alla möjliga projekt som kan ha med miljö att göra. Föreliggande ärende visar att farhågorna har besannats. När staden tar pengar ur balansräkningen för att använda aktivt skall det vara för att göra långsiktiga investeringar. Sanera den gemensamma miljön i syfte att betala gamla miljöskulder är ett exempel på hur medel ur balansräkningen kan användas. Men att använda dessa pengar för att genomföra miljömål i ett miljöprogram som är orealistiskt att genomföra är inte en ansvarsfull hantering av stockholmarnas samlade förmögenhet.

De projekt som vi enligt ovan anser borde avslås behöver i sig inte vara några dåliga miljöprojekt, tvärtom är flera mycket bra. Men det är projekt som bör ha annan finansiering. En del projekt bör ses som löpande driftsfrågor och det kan inte betalas på detta sätt och andra projekt bör till exempel respektive bolag betala ur sin egen balansräkning.

Vi är positiva till en ökad kollektivtrafik på vatten, gärna i form av Sjöbussar. Stadens uppgift vid en sådan ökning är dock att via investeringar tillse att det finns en infrastruktur i form av bryggor och hållplatser, inte att finansiera en verksamhet som är Stockholms läns landstings ansvar.

ÄRENDET

Kommunfullmäktige beslutade den 2 juni 2003 att i bokslutet för 2002 avsätta 1,0 mdkr för miljöinriktade insatser, som t.ex. sanering av miljöföroreningar och för att undvika miljö- och hälsoskyddsproblem i framtiden. Kommunstyrelsen skulle samordna de miljöinriktade insatserna och fick därför i uppdrag att ta fram handlingsplaner i samråd med berörda nämnder, där de olika satsningarna skulle preciseras i tid och resurser. Därefter kan medel beviljas för de projektinriktade insatserna, vilka ska särredovisas från stadens övriga verksamhet. De ska årligen följas upp och utvärderas i samband med uppföljningsrapporter och stadens årsredovisning.

Detta ärende konkretiserar kommunfullmäktiges uppdrag och till grund för ärendet ligger kommunstyrelsens inriktningsbeslut hösten 2003. I detta anges att miljömiljarden fördelas till tre projektområden med inriktningen:

- ? 40 procent till sanering av förorenad mark
- ? 25 procent till sjöar och vattendrag
- ? 35 procent till andra angelägna miljöprojekt

Största vikt ska läggas vid åtgärder för att hantera stadens miljöskuld. Miljöskuld definieras som återställandekostnaden för konstaterade skador samt storleken på det belopp som behövs för att betala återkommande insatser för att upprätthålla ett tillstånd. Projekten ska även kunna kopplas till åtgärder som ryms inom ramen för Stockholms stads miljöprogram och de nationella miljömålen. Exempel som ges på långsiktiga miljöskulder är påverkan på klimatet, minskad biologisk mångfald, förorening, övergödning, fellokaliserat miljöfarligt avfall, återställande av deponier, förorenade markområden samt påverkan på vattenresurser.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden gavs i uppdrag att bedöma ansökningar inkomna av organisationer och skolklasser för att förverkliga idéer som förknippas med ett förebyggande miljöarbete och för att komma till rätta med stadens miljöskuld. För detta har avsatts 10 miljoner kronor av miljömiljarden.

Ansökan om medel från miljömiljarden sker i två omgångar. Den första ansökningsomgången gick ut den 1 april 2004. Tilldelning av medel beslutas av kommunstyrelsen i september 2004. Ansökningsomgång två genomförs under 2005 och ansökningar lämnas in senast den 3 januari 2005, med beslut av kommunstyrelsen i juni 2005. Under den första ansökningsomgången har 103 projektansökningar kommit in, varav sex stycken ansöktes dubbelt. Det sammanlagda sökta beloppet uppgår till drygt 960 mnkr.

Sammanfattningsvis kommer projektansökningarna underkastas sex instanser eller metoder för bedömning av projektens kvalitet: stadsledningskontorets bedömning, bedömningar av upphandlade konsulter, den s.k. Miljöbelastningsprofilens bedömning av miljöeffekter, ett stort antal av stadens nämnders och bolags remissynpunkter, en referensgrupps bedömningar och slutligen kommunstyrelsens avvägningar.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 augusti 2004 är i huvudsak av följande lydelse.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har tagit del av 103 projektansökningar från Stockholms stad nämnder och bolag rörande finansiering från miljömiljarden för att hantera stadens miljöskuld. Finansiering från miljömiljarden ska gälla sanering av miljöföroreningar och insatser för att undvika miljö- och hälsoskyddsproblem i framtiden. Projekten ska också kunna kopplas till Stockholms stads

miljöprogram och till de nationella miljömålen. Ansökningarna gäller marksanering, projekt inom området sjö och vattendrag samt ett stort antal projekt som ryms inom området "andra angelägna miljöprojekt". De sistnämnda gäller främst energi- och avfallsprojekt samt informationsinsatser. Av de inkomna ansökningarna föreslås 42 projekt finansieras med medel ur miljömiljarden till en kostnad av ca 250 000 000 kr. Utöver inkomna ansökningar finns dessutom en överenskommelse om att stöd skall utgå från miljömiljarden till ett pilotprojekt kring biogasfärjor och/eller angöringsbryggor med start juni 2005. Då ansökan rörande ett sådant projekt ej har inkommit och tidplanen är snäv, föreslås att stadsledningskontoret behandlar en eventuell sådan ansökan omgående efter att den inkommit utan hänsyn till ordinarie ansökningstider för miljömiljarden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets miljöenhet. Vid bedömningen av ansökningarna har stadsledningskontoret anlitat konsultföretagen Inregia AB och CarlBro AB samt haft hjälp av en referensgrupp. Vidare har remissvar från berörda nämnder och styrelser vägts in i bedömningen. Utöver detta har synpunkter inhämtats från Naturvårdsverket och redovisningsstatistiken från Energimyndigheten, länsstyrelsen i Stockholms län samt juridiska avdelningen i Stockholms stad har ingått i referensgruppen.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslöt den 2 juni 2003 att i bokslutet för 2002 avsätta en miljard kronor för åtgärder som minskar stadens miljöskulder såsom sanering av miljöföroreningar och insatser för att undvika miljö- och hälsoskyddsproblem i framtiden. I budgeten för 2004 framhölls att miljömiljarden ska användas för sanering av markföroreningar, vatten samt andra angelägna miljöprojekt. Största vikt ska läggas vid åtgärder för att hantera stadens miljöskuld. Miljöskuld definieras som återställandekostnaden för konstaterade skador samt storleken på det belopp som behövs för att betala återkommande insatser för att upprätthålla ett tillstånd. Projekten ska även kunna kopplas till åtgärder som ryms inom ramen för Stockholms stads miljöprogram och de nationella miljömålen. Exempel som ges på långsiktiga miljöskulder är påverkan på klimatet, minskad biologisk mångfald, förorening, övergödning, fellokaliserat miljöfarligt avfall, återställande av deponier, förorenade markområden samt påverkan på vattenresurser.

Miljömiljarden fördelas till tre projektområden med inriktningen

- ? 40 procent till sanering av förorenad mark
- ? 25 procent till sjöar och vattendrag
- ? 35 procent till andra angelägna miljöprojekt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden gavs i uppdrag att bedöma ansökningar inkomna av organisationer och skolklasser för att förverkliga idéer som förknippas med ett förebyggande miljöarbete och för att komma till rätta med stadens miljöskuld. För detta har avsatts 10 miljoner av miljömiljarden.

Ansökan om medel från miljömiljarden sker i två omgångar. Den första ansökningsomgången gick ut den 1 april 2004. Tilldelning av medel beslutas av kommunstyrelsen i september 2004. Ansökningsomgång två genomförs under 2005 och ansökningar lämnas in senast den 3 januari 2005, med beslut av kommunstyrelsen i juni 2005.

Hantering och bedömning av ansökningar

Under den första ansökningsomgången kom det in 103 projektansökningar, sex av dessa ansöktes dubbelt. Projektansökningarna har delats upp enligt de tre projektområdena varav det sistnämnda "andra angelägna miljöprojekt" rymmer projekt inom områdena energi, avfall, riktade informationssatsningar, framtagandet av verktyg och förslag till inventeringar samt "övrigt". Det sammanlagda sökta beloppet uppgår till drygt 960 000 000 kronor.

De inkomna ansökningarna fördelade sig enligt uppdelningen: 16 marksaneringsprojekt, 6 projektansökningar rörande sjö och vattendrag, samt 81 projekt inom gruppen "andra angelägna miljöprojekt". De sistnämnda fördelar sig enligt följande: 18 projekt inom området avfall, 14

projekt inom området energi, 20 informationsprojekt, 12 projekt inom verktyg/inventeringar och 17 projekt i gruppen övrigt.

Två konsultinsatser har handlats upp som stöd vid bedömning av ansökningar.

Konsultinsatserna har omfattat dels en allmän bedömning av projektansökningarna, dels en specifik miljöbedömning. Den allmänna bedömningen genomfördes av Inregia AB efter en kriterielista. Kriterielistan togs fram av stadsledningskontoret i samråd med Inregia AB med anvisningarna som underlag. Vidare har CarlBro AB genomfört en miljöbedömning med syfte att belysa miljöeffekter från projekt. Konsultbedömningarna har sedan kvalitetssäkrats av stadsledningskontoret.

Ansökningshandlingarna har beaktats av olika remissinstanser med olika synsätt. Stadsdelsförvaltningarna och fackförvaltningarna har lämnat synpunkter på projektförslagen utifrån om dessa står i strid med respektive förvaltnings kompetens eller verksamhetsinriktning. Dessutom har miljöförvaltningen bedömt projektansökningarna utifrån den koppling de kan ha till miljölagstiftningen och förvaltningens egen insats i de aktuella projekten. Slutligen har stadsledningskontoret och referensgruppen lämnat synpunkter på ansökningarna med nämnda kriterielista som grund. Utöver detta har synpunkter inhämtats från Naturvårdsverket.

Inom varje projektområde har det gjorts både en övergripande bedömning och en projektspecifik bedömning. Den generella bedömningen utgår ifrån de uppsatta kriterierna med koppling till Stockholms stads miljöprogram. Den projektspecifika bedömningen har gjorts utifrån ansökningshandlingarna och materialet från de två konsultgranskningarna. I det slutliga förslaget redovisas också remissvaren från de remissinstanser som har inkommit med svar (160 remisser av 196). Referensgruppen har tagit del av det totala projektunderlaget vilket även inkluderar inkomna remissvar. Stadsledningskontoret har därefter tagit fram det slutliga förslaget i samråd med referensgruppen.

Stöd till pilotprojektet Sjöbussen

En politisk överenskommelse har träffats om att pilotprojekt med biogasfärjor på Stockholms vattenvägar ska finansieras med medel ur miljömiljarden. I skrivande stund finns det dock ingen ansökan att ta ställning till. Gat- och fastighetsnämnden har dock beslutat per 2004-06-22 att lämna in en ansökan om stöd till projektet. Kontoret befarar dock att det kan visa sig formellt fel att bevilja stöd ur miljömiljarden till båtar, då det inte självklart ingår i den kommunala kompetensen att äga båtar för passagerartrafik. Båtarna är också tänkta att gå utanför Stockholm Stad till angränsande kommuner. Inga hinder torde däremot finnas för stöd till angränsningsbryggor, om projektet i övrigt uppfyller gällande villkor för miljömiljarden. Kostnaden för bryggorna i Stockholms stad beräknas till 30-40 miljoner kronor.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att totalt 42 projektförslag under punkt A finansieras helt eller delvis av medel från miljömiljarden. För projektförslag under punkt B föreslås avslag. De löpnummer som varje projekt har hänför sig till Bilaga I och Bilaga II.

	Antal inkomna projekt /område	Antal projekt som föreslås finansiering, ca 250 mkr
Mark	16	10
Sjö- och vattendrag	6	5
Övriga projekt	81	27

Sammantaget har följande inriktning föreslagits för projekt finansierade från Miljömiljarden:

- ? 40 procent till sanering av förorenad mark (400 mkr)
- ? 25 procent till sjöar och vattendrag (250 mkr)
- ? 35 procent till andra angelägna miljöprojekt (350 mkr)

Projektansökningarna som föreslås finansieras med medel ur miljömiljarden fördelas i denna ansökningsomgång (totalt ca 250 mkr) till de tre projektområden enligt följande:

Förorenad mark	24 %	(60 mkr av ca 400 mkr)
Sjö - vattendrag	18 %	(45 mkr av ca 250 mkr)
Övriga projekt	57 %	(143 mkr av ca 350 mkr)

Vad gäller området ”Övriga projekt” (143 mkr) kan ytterligare en uppdelning göras på följande olika områden:

Avfall	15 mkr
Energi	56 mkr
Informationsprojekt	52 mkr
Verktyg/Inventeringar	14 mkr
Övrigt	6 mkr

En områdesvis förteckning över projekten som även redovisar föreslagen finansiering finns i Bilaga I. Projektspecifik bedömning och remissvar återfinns som Bilaga II. Bilaga III redovisar en individuell bedömning efter gjord kriterielista och slutligen beskrivs projektförslagens miljöeffekter i Bilaga IV. Bilaga V innehåller samtliga projektansökningar.

Generellt gäller att kommunala medel från miljömiljarden inte får användas för att finansiera investeringar hos privata företagare eller annan enskild aktör. Detta anses falla utanför den kommunala kompetensen. Som följd av detta kan vissa delar av olika projekt utgå och det sökta beloppet justeras nedåt. Däremot är det både tillåtet och önskvärt att kommunala organ samarbetare med andra aktörer för att gemensamt finansiera projekt, där stadens andel av finansieringen hämtas från miljömiljarden. Det kan ge värdefulla tillskott till miljöarbetet i staden.

Allmänt gäller för samtliga förslag till projektfinansiering att de projekt som har begärt bidrag från annan finansiering (KLIMP bidrag, kompetensfonden etc.) först måste invänta svar angående sökt belopp innan arbetet med projektet kan påbörjas.

A. Projektförslag som föreslås finansieras helt eller delvis av medel från miljömiljarden:

1. Mark	Nr 9, 10, 14, 16, 51, 52, 62, 82b, 82c, 82d
2. Sjö och vattendrag	Nr 13, 64, 65, 66
3. Andra angelägna miljöprojekt	
4.	
4.1 Avfall	Nr 28, 31, 49, 54, 59, 60
4.2 Energi	Nr 6, 18, 22, 25, 69, 70, 80
4.3 Information	Nr 12, 24, 36, 39, 40, 55, 81
4.4 Verktyg/Inventeringar	Nr 37, 43, 53, 61
4.5 Övrigt	Nr 35, 71, 72, 73

B. Projektförslag där avslag föreslås från finansiering av medel från miljömiljarden:

5. Mark:	Nr 1, 7, 8, 11, 15, 82a
6. Sjö och vattendrag	Nr 26, 45
7. Andra angelägna miljöprojekt	
7.1 Avfall	Nr 27, 30, 58, 67, 68, 88, 99

7.2 Energi	Nr 17, 19, 20, 21, 86, 92, 100
7.3 Information	Nr 3, 29, 32, 47, 48, 57, 63, 85, 93, 96, 97, 98
7.5 Verktyg/Inventeringar	Nr 38, 41, 44, 46, 56, 83, 84, 87
6.5 Övrigt	Nr 2, 4, 5, 23, 42, 74, 75, 76, 77, 89, 91, 94, 95

Utöver inkomna ansökningar finns dessutom en överenskommelse om att stöd skall utgå från miljömiljarden till ett pilotprojekt kring biogasfärjor och/eller angöringsbryggor med start juni 2005. Då ansökan rörande ett sådant projekt ej har inkommit och tidplanen är snäv, föreslås att stadsledningskontoret behandlar en eventuell ansökan omgående efter att den inkommit utan hänsyn till ordinarie ansökningstider för miljömiljarden.

Handläggning under genomförandetiden, 2004 –2007, beräknas uppgå totalt till 6 000 000 kronor. I handläggning ingår bland annat bedömning av ansökningar, administration, uppföljning, erfarenhetsspridning samt projektstöd. Handläggningen föreslås finansieras ur Miljömiljarden.

Bilagor

<i>Bilaga I</i>	Sammanställning av kostnader enligt projektansökningar samt förslag på tilldelande av medel (summan angiven), alternativt förslag på avslag (tom ruta).
<i>Bilaga II</i>	Områdesvis indelning med SLK:s och remissinstansernas kommentarer (här ej tryckt, finns tillgängligt i akten)
<i>Bilaga III</i>	Individuella projektbedömningar (Excel) (här ej tryckt, finns tillgängligt i akten)
<i>Bilaga IV</i>	Miljöeffekter Miljöbedömning CarlBro AB (här ej tryckt, finns tillgängligt i akten)
<i>Bilaga V</i>	Samtliga ansökningar (här ej tryckt, finns tillgängligt i akten)
<i>Bilaga VI</i>	Budget för administration (här ej tryckt, finns tillgängligt i akten)